

Naturskyddsföreningen avbryter medverkan i "Regional skogsstrategi för Småland".

Naturskyddsföreningen inbjöds 2017 att delta i framtagandet av Smålands skogsstrategi. Under arbetet försökte vi konstruktivt föra in flera viktiga frågor och aspekter, av vilka några helt avgörande för att vi skulle kunna ställa oss bakom en gemensam strategi. Dessvärre har nu styrgruppen valt att bortse från dessa synpunkter, av vilka några sammanfattats nedan, och dessutom underlåtit att låta Naturskyddsföreningen redovisa avvikande mening i delar av den slutgiltiga strategin. Vi kan därmed inte ställa oss bakom strategin och ser oss därför tvungna att lämna samarbetet.

Naturskyddsföreningen anser att en skogsstrategi för Småland behöver utgöras av en bra kompromiss, där synpunkter från samtliga deltagare och en bred skala av intressen vägts samman. Som ideell förening, med helt andra resurser än de hos större företag och förvaltningar, hade vi inte möjlighet att närvara vid det möte då strategin antogs. Så som strategin kom att formuleras kunde vi inte ställa oss bakom den, och anhöll därför bland annat om att få författa en kort avvikande mening bifogad de delar av dokumentet där inriktningen väsentligt avvek från vår. Vår anhållan avslogs tyvärr.

Förlusten av biologisk mångfald

I nuvarande utformning kan strategin inte anses vara hållbar vare sig ur ett samhälleligt eller ekologiskt perspektiv. Den innebär bland annat att i praktiken ignorera riksdagens beslutade miljömål om "levande skogar" och "ett rikt växt- och djurliv". Att numera hitta gammal, biologiskt rik naturskog, av värde för de där hotade arterna, vårt friluftsliv och klimatet, blir allt svårare. Det gäller inte minst i södra Sverige. Knappt två procent av Smålands produktiva skogsmark är formellt skyddad. Sedan 1950 större delen av de småländska skogarna hyggesavverkats och ersatts av monokulturer. Tidigare trädbärande öppna miljöer från det äldre jordbrukslandskapet växer dessutom igen. Täta granskogar tar över efter blandskogar. Många skogslevande arter får det allt svårare att hitta sin livsmiljö och riskerar att försvinna regionalt. I landet är 1813 skogsarter rödlistade. Många av dem hör till lövskog, särskilt ädellövskog, äldre träd och död ved. En skogsstrategi måste på allvar verka för att förhindra ytterligare förlust av den biologiska mångfalden. Sveriges åtagande vid konferensen i Nagoya 2010 innebär att minst 17% av skogen skyddas eller bevaras på olika sätt före 2020. I Småland innebär detta att ytterligare områden behöver skyddas eller långsiktigt avsättas. Då det har blivit ont om produktiv skog med höga biologiska värden i Småland behöver de som finns kvar omgäende skyddas men flera sådana miljöer behöver också återskapas.

Klimatet

Det småländska skogsbrukets klimatanpassning måste diskuteras bredare än vad som nu är fallet. Förlust av markbundet kol när skog avverkas, val av trädslag, typ av skogsbruk, avvattning och skogsbruk i sumpskogar är några viktiga frågor som strategin måste behandla

med utgångspunkt i aktuell vetenskap. Det är de närmaste decennierna vi måste hejda klimatförändringen och då är avverkning av skogar den sämsta strategin. Att hänvisa till vad som händer på längre sikt om skogen avverkas är att lägga dimridåer och vilseleda politiker och allmänhet. Ett för stort biobränsleuttag riskerar att påskynda klimatförändringen och bli förödande för den biologiska mångfalden.

Sårbarhet

En skogsstrategi borde sträva efter att minska sårbarheten, inte bara för den biologiska mångfalden, utan också för skogsbruket självt. På lång sikt är det mycket riskfyllt att satsa på monokulturer. Ett biologiskt rikt och varierat skogsbestånd, också i brukad skog, utgör förutsättningen för detta. Mängden lövträd bör öka, och fler äldre träd sparas. Andelen död ved, liggande och stående, i olika nedbrytningsstadier och kvalitet bör öka, liksom arealen formellt skyddad mark. Visserligen har mängden död ved ökat senare år men från en extremt låg nivå och långt under vad hotade arter kräver.

Mot bakgrund av att ovanstående inte tagits i tillräckligt beaktande i arbetet med "Regional skogsstrategi för Småland", samt den beslutsprocess där föreningen hindrats ge uttryck för avvikande mening, väljer Naturskyddsföreningen att avbryta sin medverkan.

Alvesta 20180124

Per Darell

per.darell@gmail.com

för

Naturskyddsföreningens länsförbund i Kronoberg

Peter Rolfsson

Naturskyddsföreningens länsförbund i Jönköping

Anders Berthling

Naturskyddsföreningens länsförbund i Kalmar

Claes Gårdinger